

Bajkowe wydawnictwo

„Kto nie wierzy, niech sprawdzi. Bajki Lasowiaków i Rzeszowiaków”

„Kto nie wierzy, niech sprawdzi. Bajki Lasowiaków i Rzeszowiaków” - taki tytuł nosi najnowsze wydawnictwo Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej.

Bajki, które znalazły się w tym zbiorze, pochodzą przede wszystkim z archiwum kolbuszowskiego Muzeum i Archiwum Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie, ale również z opracowań dziewiętnastowiecznych etnografów: Zygmunta Wierchowskiego, Józefa Sulisza i Seweryna Udzieli. Część została zapisana jeszcze pod koniec XIX wieku, część już w naszym stuleciu. Teksty pochodzą z różnych miejscowości naszego regionu i czasów, łączy je jedno - wszystkie są częścią ustnej literatury Lasowiaków i Rzeszowiaków. Bajki były opowiadane w izbach w długie jesienne wieczory, powtarzano je sobie w karczmach, rozpowszechniano na odpustach. Długi łańcuch opowiadających i słuchaczy przechował najciekawsze, najzabawniejsze czy najbardziej emocjonujące opowieści aż do czasów, w których spisali je badacze.

Zanotowane w terenie bajki opracował dr Janusz Radwański, dostosowując je, jeśli było to konieczne, do potrzeb także najmłodszych czytelników, między innymi wyjaśniając najtrudniejsze wyrazy w przypisach pod tekstem. Książka została podzielona na trzy części. Osobno zamieszczono historie zabawne, osobno - straszne. W trzeciej części znalazły się bajki wyjaśniające, czyli takie, które tłumaczyły słuchaczom różne elementy rzeczywistości - np. skąd brały się nazwy miejscowości.

Wśród zebranych tutaj opowieści nie brakuje tych z motywami fantastycznymi. Są wśród nich historie o miejscach, w których straszy. Czytelnicy spotkają topielca - istotę demoniczną związaną z wodą. Bidę, chowającą się w zakamarkach chałupy i gnębiącą domowników. Dowiedzą się, jak pokonać Gniotka, czyli demona siadającego nocą na piersi śpiących. Spotkają chłopca, co jaja wysiadywał. Pozną także przepis na zupę z babskiej ciekawości.

Całość została zilustrowana przez Izabellę Kędzierską - znakomitą graficzkę, która odpowiadała za naszą identyfikację wizualną przez blisko siedem lat. Jej wybitna działalność została uhonorowana w 2019 roku Główną Nagrodą w IV Przeglądzie Muzeum Widzialne w kategorii identyfikacja muzealna za system identyfikacji „Zakorzenie w tradycji i nowoczesna forma” zorganizowanym przez Narodowy Instytut Muzeów.

Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej oddaje do rąk czytelników zbiór bajek z nadzieją, że sami poniosą je dalej, opowiadając innym. Mimo że od powstania tych historii upłynęły wieki, nadal warto je opowiadać. Kto nie wierzy, niech sprawdzi.

Książkę w cenie 49 zł można nabyć w sklepie muzealnym i internetowym.

Szczegóły: muzeumkolbuszowa.pl